

Været i Norge

Klimatologisk månedsoversikt
Mars 2020

Lars Grinde, Jostein Mamen, Ketil Tunheim, Ole Einar Tveito

Dønningene bryter mot Hestskjæret fyr på Averøy i Møre og Romsdal
Foto: Jan Helge Birkelund

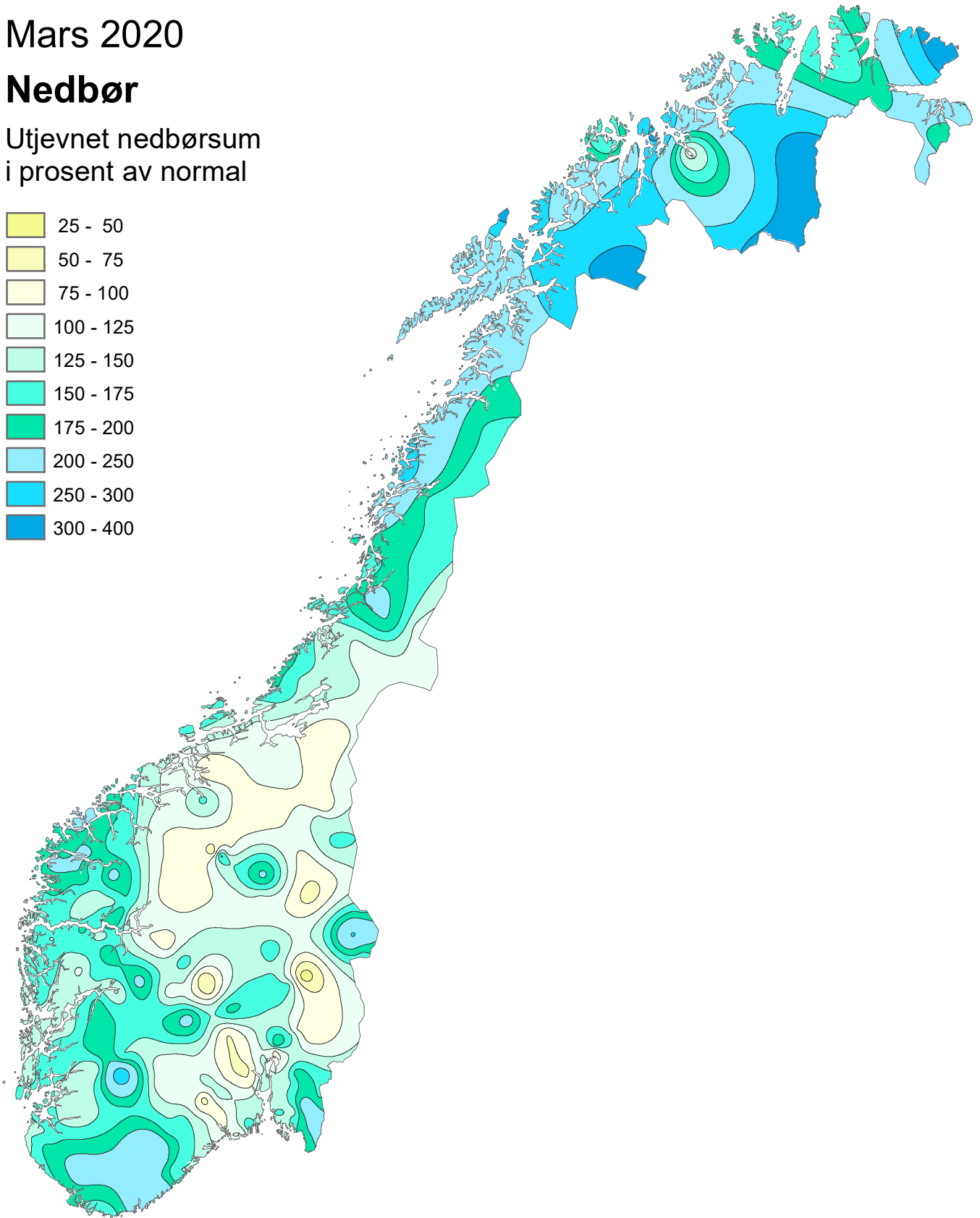
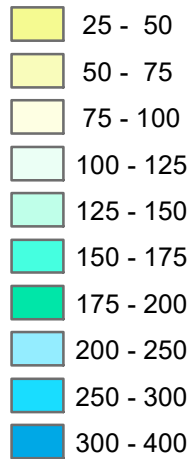
Månedstemperaturen for hele landet lå 2,4 °C over normalen. Relativt varmest var det i Innlandet og Viken, der flere stasjoner hadde avvik på 4-5 °C over normalen. Månedsnedbøren var 170 % av normalen. Flere stasjoner i Troms og Finnmark fikk omkring tre ganger den normale nedbøren.

Klimatologisk månedsoversikt

Mars 2020

Nedbør

Utjevnet nedbørsum
i prosent av normal

Normalperioden er 1961 - 1990

Utgitt: 01.04.2020

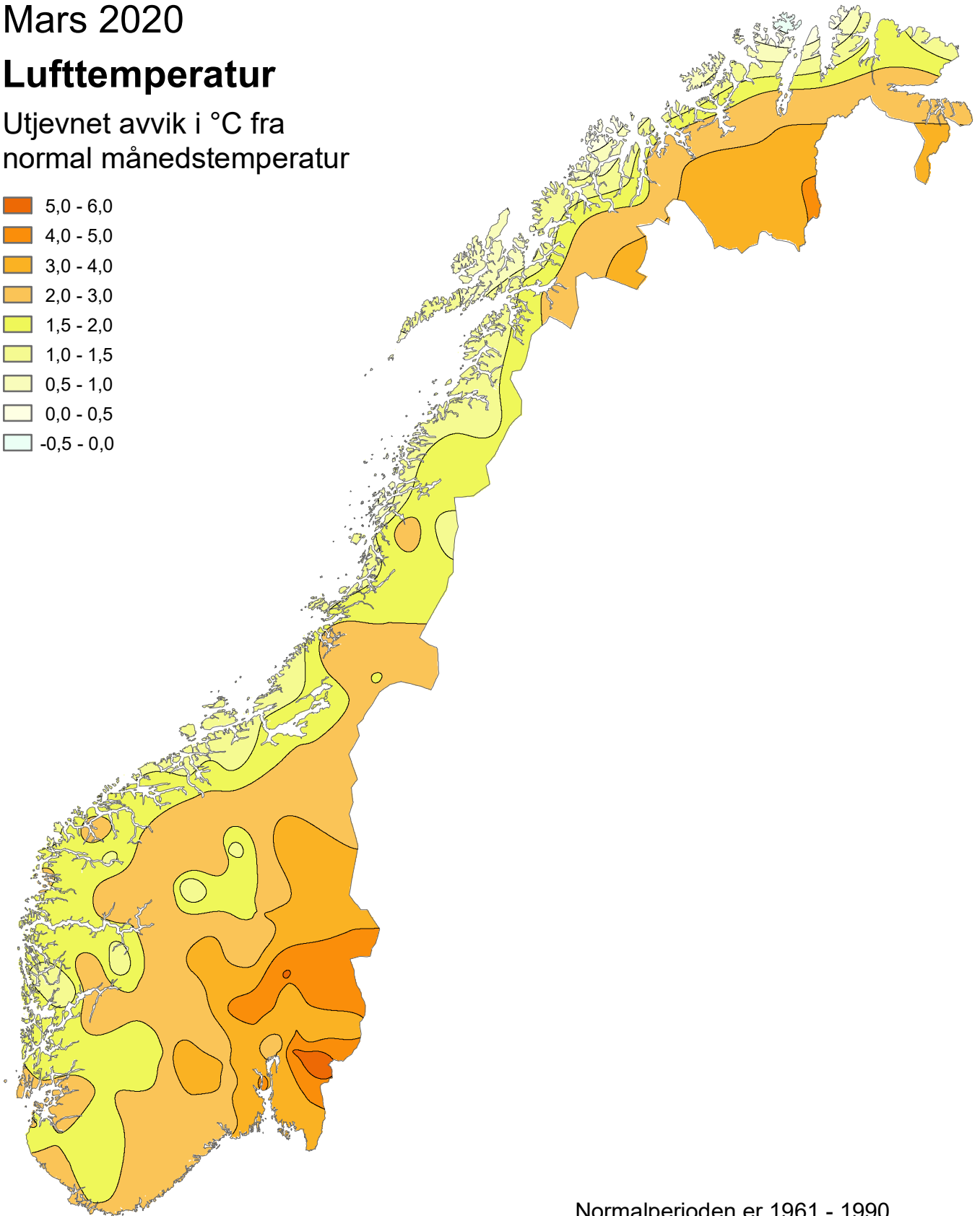
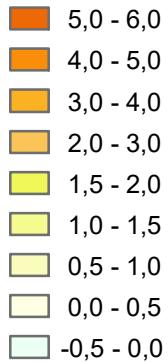
Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

Klimatologisk månedsoversikt

Mars 2020

Lufttemperatur

Utjevnet avvik i °C fra
normal månedstemperatur

Normalperioden er 1961 - 1990.

Utgitt: 01.04.2020

Ved bruk skal Meteorologisk institutt oppgis som kilde.
<https://www.met.no/publikasjoner/met-info>

Været i Norge i mars 2020: den 4. våteste

Månedstemperaturen for hele landet lå 2,4 °C over normalen. Relativt varmest var det i Innlandet og Viken, der flere stasjoner hadde avvik på 4-5 °C over normalen. Månedsnedbøren var 170 % av normalen. Flere stasjoner i Troms og Finnmark fikk omkring tre ganger den normale nedbøren.

Lufttemperatur

Månedstemperaturen for hele landet lå 2,4 °C over normalen, og måneden er den 22. varmeste i en serie som går tilbake til 1900. Mars 2012 er varmest med 4,3 °C over normalen. 1962 er kaldest med 4,8 °C under normalen. Relativt varmest var det i Innlandet og Viken, der flere stasjoner hadde avvik på 4-5 °C over normalen. Et par stasjoner i Troms og Finnmark lå nær normalen.

De varmeste stasjonene var

- Fister – Sigmundstad (Hjelmeland, Rogaland) 5,1 °C (2,5 °C over normalen)
- Kvitsøy – Nordbø (Rogaland) 5,0 °C (2,2 °C over normalen)
- Utsira fyr (Rogaland), Røvær (Haugesund, Rogaland) og Slåtterøy fyr (Bømlo, Vestland) 4,9 °C (hhv 2,2 °C, ingen normal ennå og 1,8 °C over normalen)

De kaldeste stasjonene var

- Gamanjuni (Kåfjord, Troms og Finnmark, 1237 moh) -9,9 °C (ingen normal ennå)
- Juvvasshøe (Lom, Innlandet, 1894 moh) -9,0 °C (1,1 °C over normalen)
- Sju fjellet (Balsfjord, Troms og Finnmark, 1074 moh) -8,9 °C (ingen normal ennå)

Høyeste maksimumstemperatur, 16,8 °C, ble registrert 25. mars i Tafjord (Norddal, Møre og Romsdal). Laveste minimumstemperatur var -35,0 °C, og ble målt på Cuovddatmohkki (Karasjok, Troms og Finnmark) 4. mars. Laveste minimumstemperatur i februar var bare -32,7 °C, og ble målt på Drevsjø (Stor-Elvdal, Innlandet) 27. februar. Vi må tilbake til 2013 for å finne forrige gang mars hadde en lavere minimumstemperatur enn februar. Da hadde Cuovddatmohkki -35,4 °C i februar og -37,8 °C i mars.

Nedbør

Månedsnedbøren var 170 % av normalen, og måneden er den 4. våteste i serien som går tilbake til 1900. 1990 er våtest med 195 % av normalen. 1964 er tørrest med 30 % av normalen. Flere stasjoner i Troms og Finnmark fikk omkring tre ganger den normale nedbøren. Et par stasjoner i Innlandet, Møre og Romsdal og Troms og Finnmark fikk fra 50 til 75 % av normalen.

De våteste stasjonene var

- Lurøy (Nordland) 560,9 mm (265 % av normalen)
- Takle (Gulen, Vestland) 444,6 mm (174 % av normalen)
- Hovlandsdal (Fjaler, Vestland) 432,9 mm (166 % av normalen)

De tørreste stasjonene var

- Skjåk II (Innlandet) 8,9 mm (81 % av normalen)
- Otta – Skansen (Sel, Innlandet) 11,3 mm (ingen normal ennå)
- Åkrestømmen (Rendalen, Innlandet) 12,5 mm (66 % av normalen)

Høyeste døgnnedbør var 118,0 mm, og ble målt på Hundseid i Vikedal (Vindafjord, Rogaland) 9. mars.

Arktis – mars 2020: Svalbard lufthavn for første gang under normalen siden november 2010

Jan Mayen var den varmeste stasjonen med en gjennomsnittstemperatur på $-5,1\text{ °C}$ ($1,0\text{ °C}$ over normalen). Verlegenhuken var kaldest med $-24,8\text{ °C}$ i gjennomsnitt (ingen normal ennå).

Ny-Ålesund hadde en gjennomsnittstemperatur på $-17,0\text{ °C}$, noe som er $2,8\text{ °C}$ under normalen. Middelttemperaturen på Svalbard lufthavn var $-16,2\text{ °C}$, som er $0,5\text{ °C}$ under normalen. Det er første gang siden november 2010 at Svalbard lufthavn har en månedstemperatur under normalen. Stasjonen registrerte 111 måneder på rad med månedstemperaturer over normalen, fra desember 2010 til februar 2020. På Hopen var månedstemperaturen $-15,0\text{ °C}$, som er $1,3\text{ °C}$ under normalen. Bjørnøya endte $0,5\text{ °C}$ under normalen, med en middeltemperatur på $-8,1\text{ °C}$.

Månedens høyeste maksimumstemperatur ble målt 24. mars. Bjørnøya registrerte da $2,9\text{ °C}$. Den laveste minimumstemperaturen ble målt på Verlegenhuken med $-38,0\text{ °C}$ den 11. mars.

Bjørnøya registrerte mest nedbør av de arktiske stasjonene med $68,1\text{ mm}$ (243% av normalen). Hopen fikk nest mest med $47,5\text{ mm}$ (116% av normalen). Adventdalen var tørrest med $7,2\text{ mm}$ (ingen normal ennå).

Bjørnøya målte også størst døggnedbør av de arktiske stasjonene med $19,1\text{ mm}$ den 1. mars.

FY	STASJON	Tm	Av	Txm	Tnm	Txa	Txa-dt	Tna	Tna-dt	Rf	RR	RR%	Rxa	Rxa-dt	T0	T20	Rd1	Skd	Pe	Ov	Fyr	Vek	
TF	98790 VADSØ LUFTHAVN	-3,5	2,3	-0,9	-7,0	3,8	23	-14,1	1	79					28	0						637	0
TF	99340 ØVRE NEIDEN										38,1		14,9	13			9						
TF	99370 KIRKENES LUFTHAVN	-4,6	2,8	-1,9	-7,8	4,2	24	-17,8	1	79					29	0						669	0
TF	99460 PASVIK - SVANVIK	-4,7	3,3	-0,5	-10,0	6,1	24	-25,6	1	76	31,2	183,5	7,6	13	30	0	10					673	0
TF	99500 SKOGFOSS										33,6	197,6	8,0	13			10						
TF	99540 NYRUD	-5,1		-0,3	-11,4	7,1	25	-27,4	14	74	31,3		9,7	13	28	0	9					685	0
SV	99710 BJØRNØYA	-8,1	-0,5	-5,2	-11,2	2,9	24	-21,2	13	82	68,1	243,2	19,1	1	30	0	13	5,8	2	12		778	0
SV	99720 HOPEN	-15,0	-1,3	-11,5	-18,2	2,2	24	-27,4	11	84	47,5	115,9	17,0	23	31	0	8	4,4	11	10		991	0
SV	99735 EDGEØYA - KAPP HE	-20,9									78											1174	0
SV	99740 KONGSØYA	-20,1		-16,9	-23,7	-1,1	22	-33,4	12	84					31	0						1151	0
SV	99752 SØRKAPPØYA	-14,0									80											960	0
SV	99754 HORNSUND	-13,8		-10,8	-17,0	1,3	22	-30,3	12	72	24,6		7,5	22	31	0	7	5,4	6	14		954	0
SV	99760 SVEAGRUA	-18,3	-2,1	-14,2	-23,1	-1,1	23	-37,5	18	70					31	0						1093	0
SV	99765 AKSELØYA	-17,6		-13,8	-22,1	1,9	22	-33,9	12	75					31	0						1073	0
SV	99790 ISFJORD RADIO	-13,3	-1,3	-10,7	-16,2	0,7	22	-23,9	12	85	32,5	81,3	7,6	22	31	0	8					941	0
SV	99840 SVALBARD LUFTHAVN	-16,2	-0,5	-12,7	-19,7	2,1	22	-29,9	12	72	8,0	34,8	2,7	23	31	0	4	5	5	12		1028	0
SV	99870 ADVENTDALEN										77	7,2	1,7	23			2						
SV	99880 PYRAMIDEN	-19,8		-15,8	-24,0	-1,8	23	-34,2	12	66					31	0						1140	0
SV	99910 NY-ÅLESUND	-17,0	-2,8	-13,4	-20,7	1,6	22	-30,2	12	73	32,3	71,8	6,4	14	31	0	9	5,9	4	18		1054	0
SV	99927 VERLEGENHUKEN	-24,8		-21,3	-28,4	-5,5	23	-38,0	11	78					31	0						1297	0
SV	99935 KARL XII-ØYA	-24,2			-27,3										31							1277	0
SV	99938 KVITØYA	-22,3		-19,1	-25,2	-2,1	23	-34,1	10	79					31	0						1217	0
JM	99950 JAN MAYEN	-5,1	1,0	-2,7	-7,1	2,5	4	-14,1	12	76	37,0	67,3	5,5	23	30	0	9	6,5	0	17		685	0
DM	99990 TROLL I ANTARKTIS	-15,0									49		0,0					4,8	5	9		993	0

Tm: Middelttemperatur

Av: Middelttemperatur, avvik fra normaltemperatur

Txm: Middelt av maksimumtemp.

Tnm: Middelt av minimumtemp.

Txa: Absolutt maksimumtemperatur

dt: Dato som Txa er målt

Tna: Absolutt minimumtemp.

dt: Dato som Tna er målt

Rf: Relativ fuktighet

RR: Nedbør totalt

RR%: Nedbør, avvik i % fra normalnedbør

Rxa: Største døgnnedbør

dt: Dato som Rxa er målt

T0: Antall døgn med Tmin < 0°C

T20: Antall døgn med Tmax >= 20°C

Rd: Antall døgn med nedbør >= 0.1 mm

Rd1: Antall døgn med nedbør >= 1.0 mm

Skd: Samla skydekke i 8-deler

Pe: Antall penværsdager

Ov: Antall overskyede dager

Fyr: Fyringsgraddager, base 17°C

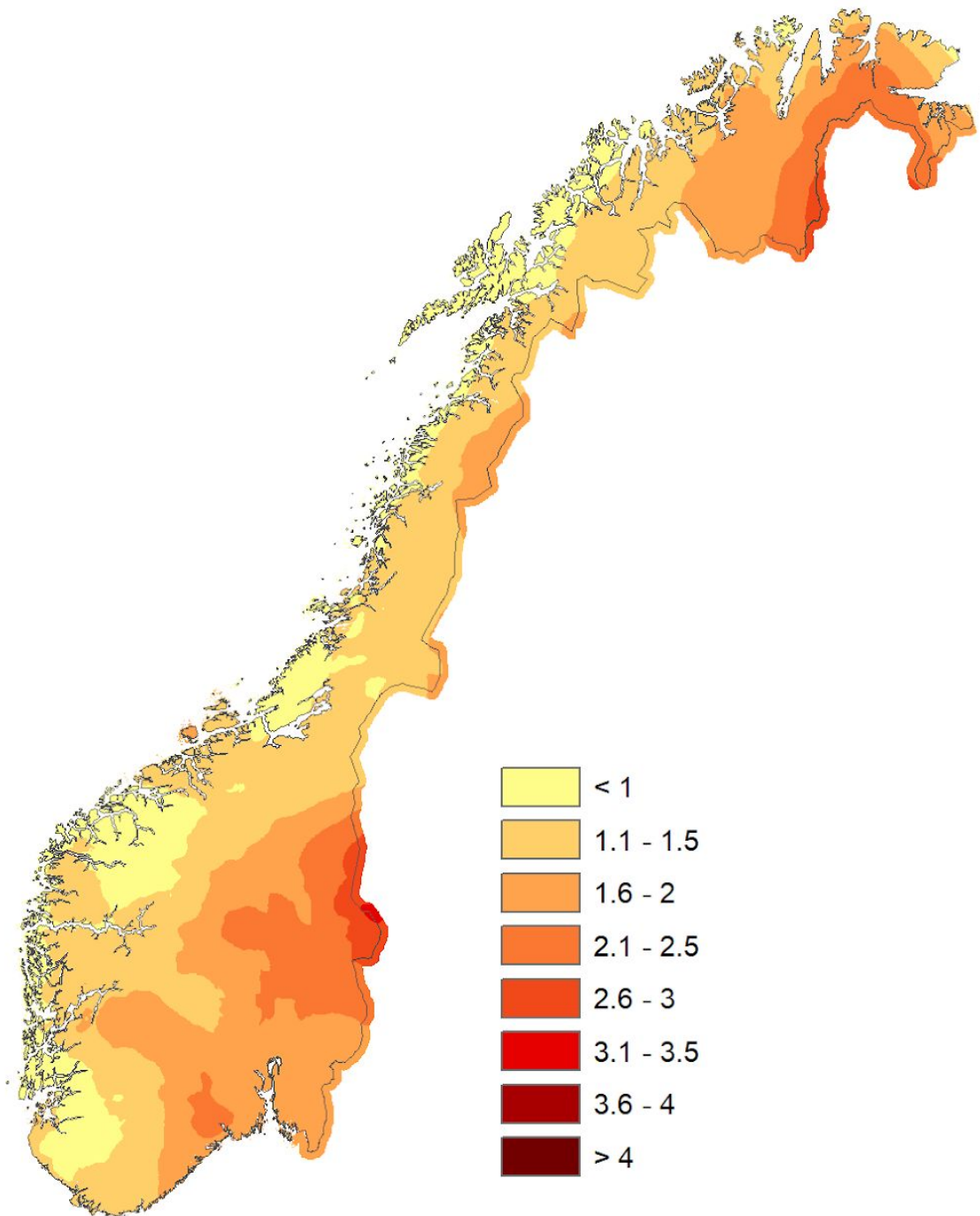
Vek: Vekstgraddager, base 5°C

Nye klimanormaler 1991-2020, hvordan ser endringene for mars ut til å bli?

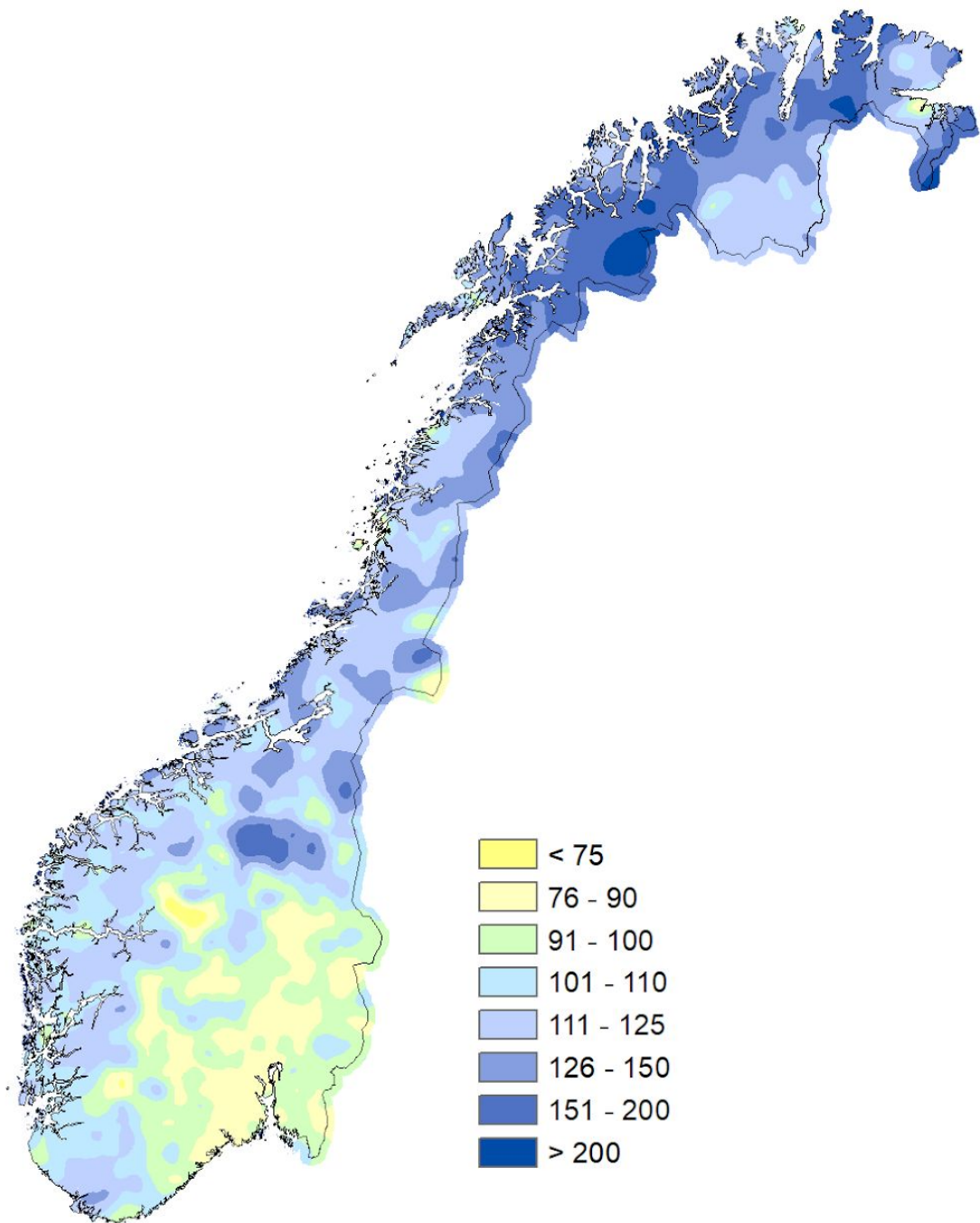
Vi er nå gått inn i år 2020, det siste året da perioden 1961-1990 definerer hva "normalen" er, klimatologisk sett. Fra 1. januar 2021 blir 1991-2020 den nye perioden vi tar utgangspunkt i når vi snakker om hva som er normalt vær. I månedsoversiktene i 2020 vil vi presentere foreløpige og i grove trekk endringene mellom de eksisterende og kommende normalene som utjevnnende kart. Disse kartene er basert på verdier beregnet fra seNorge (versjon 2.0) griddede data.

Middeltemperaturen for mars i perioden 1991-2020 er ca 1,5 grader høyere enn normalen for 1961-90 sett hele landet under ett. Hele landet har blitt varmere. De største endringene er observert i sørøst-Norge med mer enn en og en halv grads økning. I grensetraktene mot Sverige er økningen opp mot tre grader. Også i Finnmark er det observert en kraftig økning av middeltemperaturen for mars. Minst endring er observert vest for vannskillet i hele landet.

Nedbøren har økt over så å si hele landet. For landet som helhet er middelnedbør for mars 1991-2020 121% av middelet for perioden 1961-90. Økningen er størst i nord-Norge, med en økning i nedbør på mer enn 25%. Sørøst-Norge har opplevd betydelig mindre nedbør, med en reduksjon på 10-25% i store områder. For resten av landet er det i hovedsak litt mer nedbør i perioden 1991-2000 sammenlignet med 1961-90.

Forskjell i middeltemperatur i mars mellom periodene 1991-2020 og 1961-1990.

Middelnedbør for mars 1991-2020 i prosent av middelnedbør mars 1961-1990.

Rekorder

Data fra vær- og nedbørstasjoner som rapporterer daglig, og som har vært i drift femten år eller mer. "Start" angir første år med lokale mars-målinger. * betyr tangering av rekord.

Stasjoner med ny mars-rekord for døgnnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Dato	Start	Forrige	mm
29350	Uvdal kraftverk	Nore og Uvdal (Viken)	30,2	01	1986	13.03.2019	25,6
37500	Foldsæ	Fyresdal (Vestfold og Telemark)	28,0	01	1942	27.03.1997	26,4
38140	Landvik	Grimstad (Agder)	71,3	01	1957	23.03.1986	53,7
38380	Dovland	Birkenes (Agder)	62,6	01	1959	05.03.1985	53,3
38421	Senumstad	Birkenes (Agder)	65,6	01	2000	21.03.2008	48,6
40880	Hovden - Lundane	Bykle (Agder)	28,8	01	2003	02.03.2020	22,3
46850	Hundseid i Vikedal	Vindafjord (Rogaland)	118,0	09	1937	02.03.1997	91,5
80610	Myken	Rødøy (Nordland)	24,6	25	1993	21.03.2011	24,2

Stasjoner med ny mars-rekord for høy månedsnedbør

Stnr	Navn	Kommune	mm	Start	Forrige	mm
23420	Fagernes	Nord-Aurdal (Innlandet)	67,9	1983	2019	66,5
38140	Landvik	Grimstad (Agder)	205,6	1957	2019	199,2
40880	Hovden - Lundane	Bykle (Agder)	169,4	2003	2014	108,2
58390	Innvik - Heggdal	Stryn (Vestland)	154,6	2006	2014	151,4
80740	Reipå	Meløy (Nordland)	252,8	1996	2012	175,1
82530	Kjerringøy - Os	Bodø (Nordland)	176,7	1979	2011	159
87110	Andøya	Andøy (Nordland)	261,7	1965	2000	202,3
91080	Ytre Holmebukt	Tromsø (Troms og Finnmark)	189,1	2005	2012	178,9
97251	Karasjok - Markanjarga	Karasjok (Troms og Finnmark)	50,9	2005	2018	40,3
97350	Cuovddatmohkki	Karasjok (Troms og Finnmark)	45,4	1956	1993	33,3